

Upoznavanje sa AutoCAD-om

UVOD U AUTOCAD POČINJE SA OSOBINAMA AUTOCAD-OVOG EKRANA. U TOKU ovog poglavlja ćete da upoznate neke alate, koji Vam mogu pomoći da podešite izgled ekrana, a naučićete i kako da pronađete i pokrenete komande. Prvi zadatak je pokretanje AutoCAD-a.

Pokretanje AutoCAD-a

Ako ste AutoCAD instalirali preko podrazumevanih vrednosti, onda ga možete pokrenuti tako što ćete izabrati Programs→AutoCAD 2002 iz menija Start. Ako ste radili neku svoju instalaciju, onda pronađite ikonu AutoCAD-a 2002, da biste mogli da pokrenete program.

Okvir za dijalog Startup ima četiri dugmeta u gornjem levom uglu. Prva dva omogućavaju da podešite novi crtež i da izaberete neki crtež koji već postoji, a koji želite da promenite. Ostala dva se odnose na "čarobnjake" i šablone, čime se iniciraju rutine za specifična podešavanja.

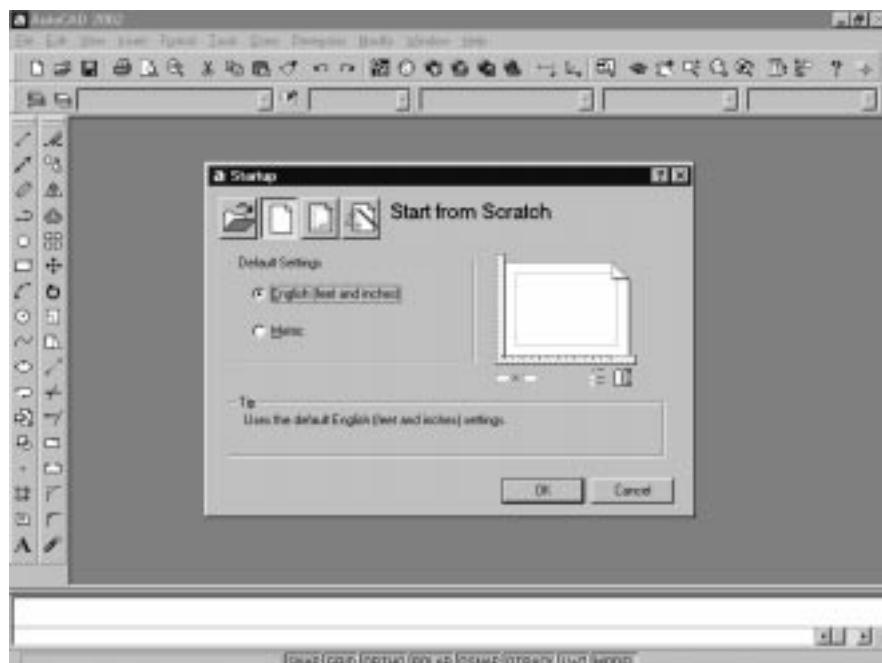
Okvir za dijalog Startup

U AutoCAD-u se dosta često koriste okviri za dijalog. U toku proučavanja ove knjige ćete naučiti mnoge od njihovih funkcija.

Okvir za dijalog Startup ima četiri dugmeta u gornjem levom uglu. Prva dva omogućavaju da podešite novi crtež i da izaberete neki crtež koji već postoji, a koji želite da promenite. Ostala dva se odnose na "čarobnjake" i šablone, čime se iniciraju rutine za specifična podešavanja. Središnji deo okvira za dijalog može da se menja u zavisnosti od toga koje od četiri dugmeta ste izabrali. Kada počnete novi crtež prikazaće se grafički prizor AutoCAD-a.

Kada pokrenete AutoCAD po prvi put pojaviće se okvir za dijalog Startup (slika 1.1).

Slika 1.1
Okvir za dijalog Startup

1. Izaberite dugme Start from Scratch (drugo dugme sa leve strane).
2. Izaberite English (Feet and Inches) radio dugme u pravougaonoj površini po imenu Default Settings.

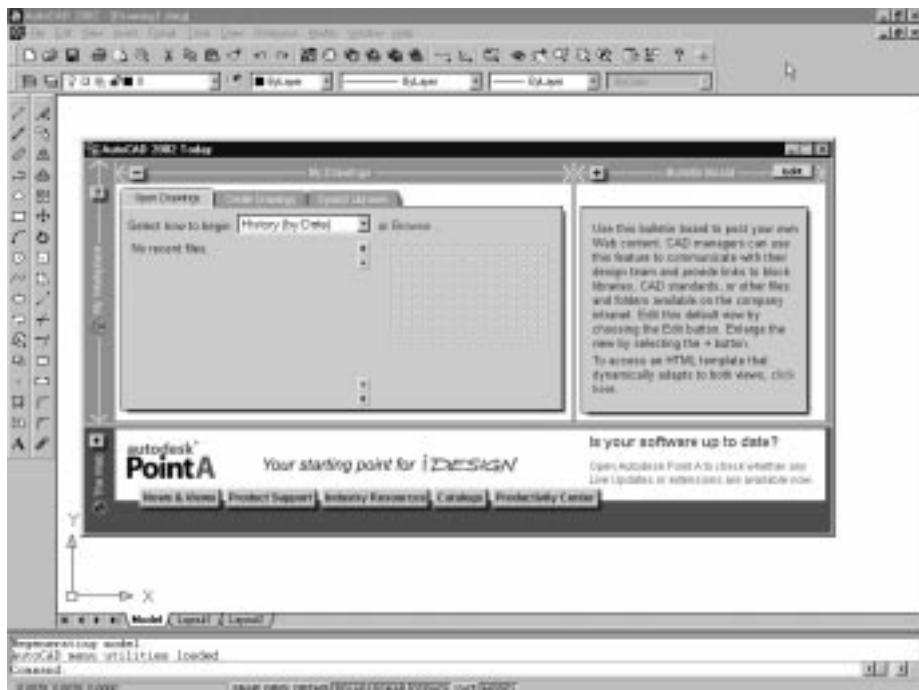
Radio dugmad su u obliku kruga, nalaze se u listi i samo jedno od njih može biti aktivno u jednom trenutku.

3. Kliknite OK. Okvir za dijalog će nestati, a na ekranu će se prikazati grafički prozor AutoCAD-a, koji se ponekad naziva i grafički korisnički interfejs (GUI - graphical user interface) (vidi sliku 1.3).

Prozor Today AutoCAD-a

Ako je AutoCAD otvoren sa prikzanim prozorom Today, Vaš ekran bi trebalo da izgleda kao na slici 1.2. Ovaj prozor predstavlja interfejs koji sadrži opcije koje se nalaze u okviru za dijalog Startup, ali su tu i opcije koje se odnose na upotrebu AutoCAD-a preko Interneta ili na međusobno umreženim računarima. Ovim ćemo

se detaljnije pozabaviti u 15. poglavlju (*Rad sa AutoCAD-om preko Interneta*). Za sada samo treba da predemo u grafički prozor AutoCAD-a.

Slika 1.2
Prozor Today AutoCAD-a

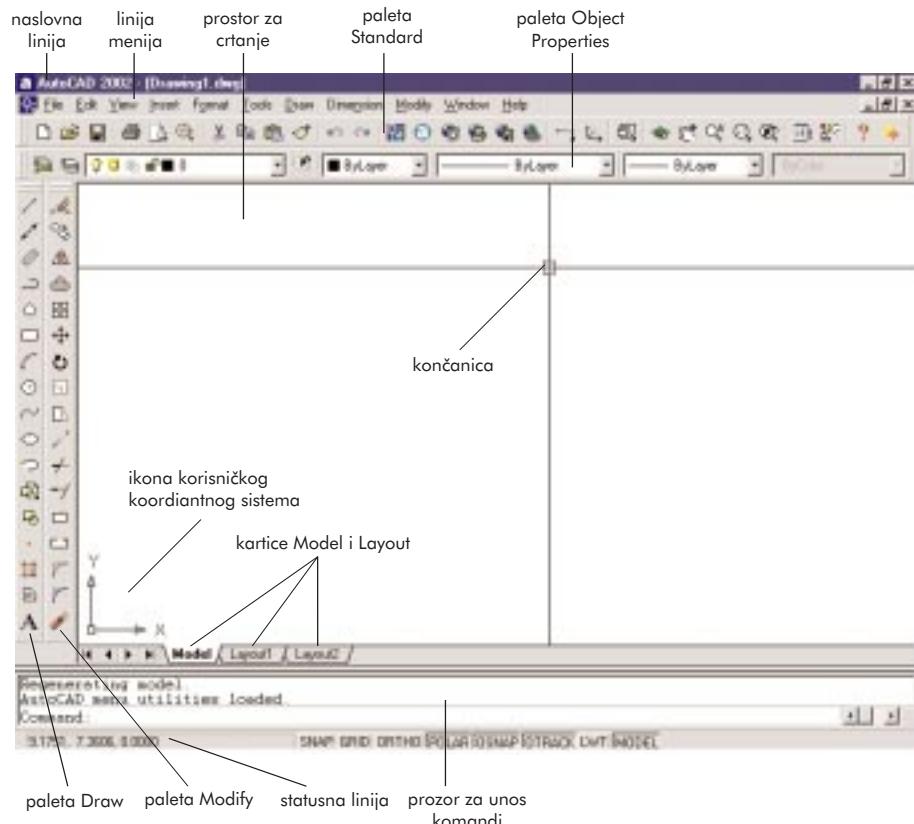
- Postavite kurzor u gornji desni ugao prozora Today.

- Kliknite dugme Close. Prozor Today će se izgubiti i prikazaće se grafički prozor AutoCAD-a.

NAPOMENA

Sve dok ne dođemo do 15. poglavlja, pretpostavljamo da se koriste opcije za podešavanje iz okvira za dijalog Startup.

Slika 1.3

Grafički prozor AutoCAD-a

Način kontrole pokretanja AutoCAD-a

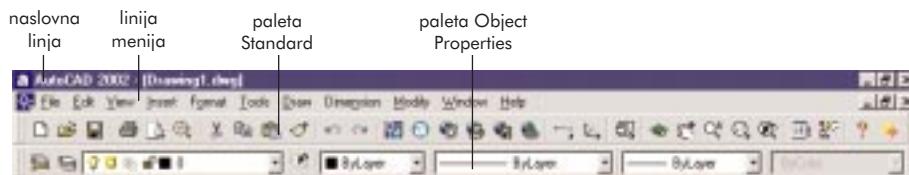
Pokretanje AutoCAD-a možete da podešite na tri načina.

- Iz menija izaberite Tools→Options.
- U okviru za dijalog Options, kliknite karticu Systems.
- Idite u deo General Options i otvorite padajuću listu Startup.
 - Ako želite da koristite prozor Today, potvrdite polje Show Today Startup Dialog
 - Ako želite da koristite okvir za dijalog Startup, potvrdite polje Show Traditional Startup Dialog
 - Ako želite samo da se pojavi grafički prozor AutoCAD-a, kliknite polje Do Not Show a Startup Dialog

Sledeći put kada pokrenete AutoCAD, Vaša izabrana opcija biće automatski aktivirana.

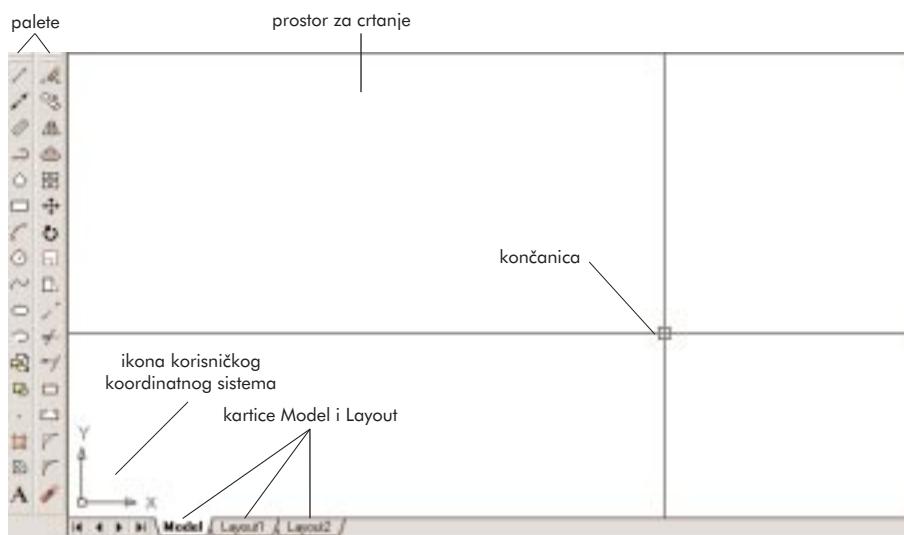
Uvod u grafički prozor AutoCAD-a

Na vrhu ovog prozora nalaze se linija sa zaglavljem, linija menija, kao i dve palete.

Zaglavljje je isto kao i zaglavljje kod bilo kog Windows programa. Tu se nalazi ime programa (AutoCAD), kao i naslov tekućeg crteža, zajedno sa *putanjom*. Ispod zaglavja je linija menija, na kojoj se nalaze padajući meniji. Pored padajućih menija, sa krajnje leve strane (prva dva) i krajnje desne (poslednje) se nalaze meniji Microsofta (to znači da se ovi meniji javljaju u većini Windows aplikacija). U ovim Microsoftovim menijima se takođe nalaze neke komande koje su specifične za AutoCAD. Ostatak menija se odnose na komande AutoCAD-a. Ispod menija se nalazi *paleta Standard*, na kojoj se nalazi 27 dugmadi. Neka od ovih dugmadi su Vam već poznata, jer su to standardna dugmad iz Windowsa, dok su ostala iz AutoCAD-a. Odmah ispod ove palete se nalazi *paleta Object Properties*, na kojoj se nalaze tri dugmeta i nekoliko padajućih listi.

Prazna površina u centru ekrana se naziva *površina za crtanje*. Obratite pažnju da je tu i kurzor koji može da se pomera (*končanica*)

U preseku dveju končanica ćete primetiti kvadratić. Ovo je jedan od nekoliko oblika, koje kurzor može da ima u AutoCAD-u. Kada pokazivač miša postavite izvan površine za crtanje, on dobija standardan izgled za Windows programe.

Kada počnete da koristite i druge komande, on će dobijati i druge oblike u zavisnosti od mesta u komandi gde se nalazite. U donjem levom uglu ekrana se nalazi i ikona sa dve strelice. To je ikona *korisničkog koordinatnog sistema* i ona se koristi za ukazivanje na pozitivan smer x i y koordinata. Za većinu vežbanja iz ove knjige, ona Vam neće biti potrebna, tako da ćete u trećem poglavlju naučiti kako da je učinite nevidljivom. Na dnu površine za crtanje se nalaze tri kartice: Model i dve kartice Layout. One se koriste za prelaz između različitih režima za prikazivanje crteža i detaljno će se razmatrati u 13. poglavlju. U našem primeru nema pokretnih paleta u delu za crtanje, ali su tu dve fiksirane palete, sa leve strane. Možda se kod Vas ove palete neće pojaviti, ili se možda nalaze na drugoj lokaciji na ekranu. Ako su palete unutar površine za crtanje, one će imati naslovnu liniju u drugoj boji. Detaljnije o ovome će biti kasnije, u ovom poglavlju u odeljku pod nazivom "Palete".

Ispod površine za crtanje se nalazi *prozor za unos komandi*.

Prozor za unos komandi je mesto na kome predočavate programu šta treba da uradi i gde Vam on "govori" šta trenutno radi. Ovo je vrlo važan deo ekrana i treba da ga detaljno proučite. Ovde bi trebalo da budu vidljive tri linije sa tekstom. Ako je kod Vas na ekranu prikazano manje od ove tri linije, treba da podesite da se vidi još nekoliko linija. Videćete kako se to radi, kasnije u ovom poglavlju u odeljku pod nazivom "Prozor za unos komandi".

Ispod prozora za unos komandi se nalazi statusna linija.

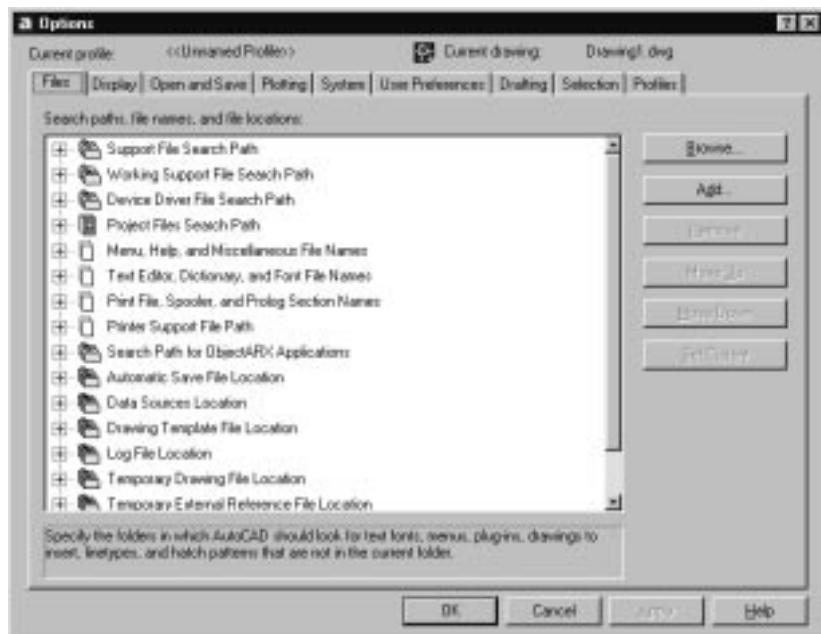

Na levom kraju statusne linije se nalazi prozor za prikazivanje koordinata. U sredini se nalazi osam dugmadi koja ukazuju na različite opcije prilikom rada. Vrlo je bitno da se pre početka crtanja upoznate sa koordinatnim sistemom i sa jedinicima za crtanje, odnosno sa ovim opcijama za pomoći prilikom crtanja (Snap, Grid, Ortho i Osnap). To će Vam pomoći da kreirate tačne crteže. Polar i Otrack su poboljšani alati za crtanje i oni će detaljnije biti objašnjeni u petom poglavlju. Lwt je skraćenica za Lineweight i biće objašnjeno u 14. poglavlju kada budemo razmatrali štampanje. Dugme Model je veoma korisna pomoći prilikom rada i ona će biti objašnjena u 13. poglavlju.

Ovo je bilo kratko upoznavanje sa različitim delovima ekrana AutoCAD-a. Postoji još nekoliko stvari koje nismo pomenuli, a koje se nalaze na ekranu. Tako se ispod i sa desne strane površine za crtanje nalaze klizači. Sa desne strane površine za crtanje se nalazi i pomoćni meni. I jedno i drugo može biti korisno, ali može takođe da bude i smetnja, jer zauzima koristan deo površine koja nam je potrebna za prikazivanje crteža. Prilikom rada sa ovom knjigom, mi ih nećemo koristiti, tako da ja sugerisem da ih uklonite sa ekrana.

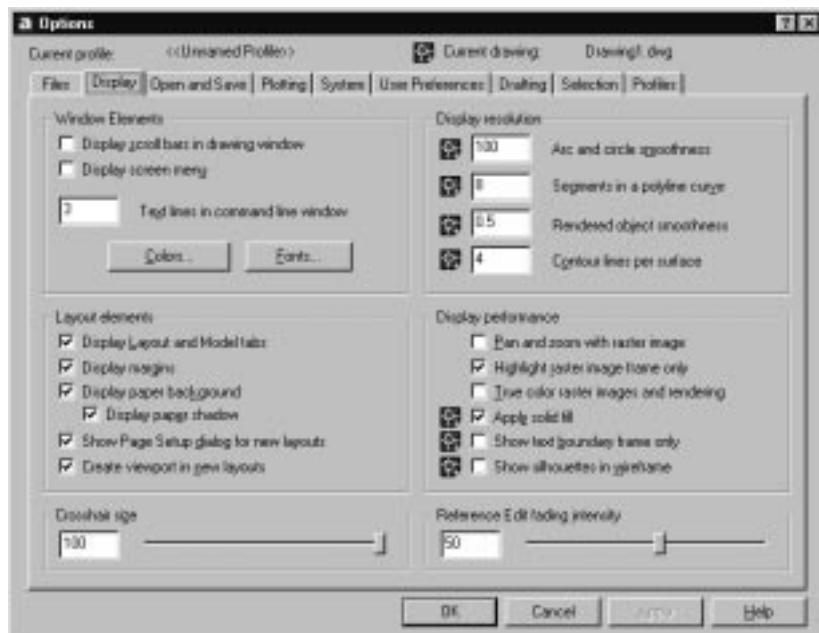
Da biste privremeno uklonili ove stavke, treba da uradite sledeće:

- Iz menija izaberite Tools→Options. Prikazaće se okvir za dijalog Options (vidi sliku 1.4). Na vrhu ovog okvira se nalazi devet kartica, koje su slične fasciklama.

Slika 1.4
Okvir za dijalog Options

- Izaberite karticu Display. Prikazaće se vrednosti za podešavanje izgleda ekrana (slika 1.5). Potražite pravougaonu površinu pod nazivom Window Elements. Ako su na ekranu vidljivi klizači, onda bi polje za potvrdu Display Scroll Bars in Drawing Windows trebalo da bude potvrđeno.
- Kliknite ovo polje za potvrdu da biste uklonili oznaku za potvrdu, ako nećete da koristite klizače. Time će se oni isključiti. Isto uradite i sa drugim poljem za potvrdu po imenu Display Screen Menu, čime će se isključiti prikazivanje menija sa desne strane. Nemojte još uvek da birate dugme OK.

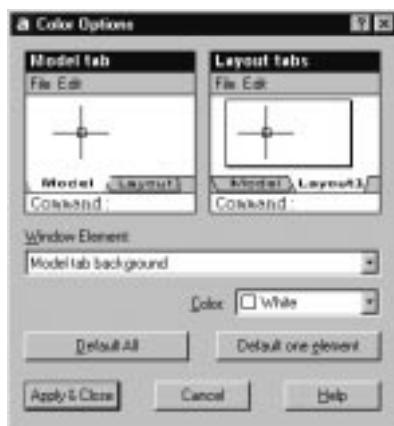
Slika 1.5

Kartica Display okvira za dijalog Options

Ostalo što biste mogli da poželite da promenite u ovom okviru za dijalog, je boja kurzora, kao i pozadine za crtanje. U ovoj knjizi se koristi bela pozadina i crni kurzor, ali se Vama možda više dopadaju neke druge boje. Da biste to promenili treba da uradite sledeće:

1. Kliknite dugme Colors, na dnu površine Windows Elements, okvira za dijalog Options. Otvoriće se okvir za dijalog AutoCAD Color Options (slika 1.6). U sredini ovog okvira za dijalog se nalazi padajuća lista Windows Element. Na njoj bi trebalo da bude vidljiva kartica Model. Ako to nije slučaj otvorite listu i izaberite Model.
2. Pomerajte se po listi Color, koja se nalazi ispod liste Window Element. Ako je Vaša pozadina trenutno podešena na belu boju, onda će se pored bele boje pojaviti kvadratić. Otvorite listu Color. Pronadite crnu boju (black) (ili neku drugu boju koju želite) i izaberite je. Površina za crtanje će sada biti te boje, a kurzor će postati bele boje, kao što je prikazano u prozoru Preview u gornjem levom uglu prozora.
3. Kliknite dugme Apply & Close, da biste zatvorili ovaj okvir za dijalog.
4. Izaberite OK da biste zatvorili okvir za dijalog Options.

Vaš ekran i končanica bi trebalo da imaju nove boje.

Slika 1.6

Okvir za dijalog AutoCAD Color Options

SAVET

Ako ste za pozadinu izabrali neku boju koja nije crna, boja kursora će ostati ista (crna). Da biste promenili i boju kursora, vratite se u okvir za dijalog AutoCAD Color Options, otvorite listu Windows Elements i izaberite "Model tab pointer". Nakon toga izaberite odgovarajuću boju.

Prozor za unos komandi

Neposredno ispod površine za crtanje se nalazi prozor za unos komandi. Ovaj prozor je odvojen od površine za crtanje i ponaša se kao prozor Microsoft Windowsa, odnosno možete da ga prenestete na drugu lokaciju, da mu promenite veličinu i sl. Za početak ja ne preporučujem da to radite. Ako je trenutno na ekranu prikazano manje od tri linije sa tekstom, onda treba da uvećate broj vidljivih linija za prikaz teksta. Da biste to uradili, pomerite cursor do horizontalne granice između površine za crtanje i prozora za komande i postavite ga tako da se njegov oblik promeni u oblik dvosmerne strelice, sa dve horizontalne linije.

Držite pritisnut levi taster miša i povucite pokazivač miša naviše, otprilike za onoliko koliko je potrebno da se vide tri linije. Nakon toga otpustite miša. Na ekranu bi trebalo da se prikaže više linija, ali biste možda trebali da ovo ponovite nekoliko puta da biste bili zadovoljni. Kada zatvorite program, ova nova podešavanja će biti sačuvana, tako da će sledeći put kad pokrenete AutoCAD sve biti kako treba.

SAVET

Broj linija sa tekstrom koji se prikazuje u prozoru za unos komandi se može podešiti i u okviru za dijalog Options. Izaberite Tools→Options i karticu Display. U delu Windows Elements, izaberite Text Lines in Command Line Windows i podešite ga na 3. Nakon toga kliknite dugme Apply i OK.

Prozor za unos komandi je vrlo bitan. To je mesto gde dobijate informacije od AutoCAD-a i gde Vas AutoCAD "obaveštava" o sledećem koraku u izvršenju komande. Nije loše da, prilikom rada na crtežu, steknete naviku da uvek jedno oko držite na ovom prozoru. Većina grešaka se pravi upravo zato što se ne pazi dovoljno.

Pre nego što počnete sa crtanjem, trebalo bi da malo detaljnije pogledate menije, palete i tastere preko kojih se mogu zadavati komande.

NAPOMENA

U većini slučajeva AutoCAD nudi veći broj načina za izvršenje iste komande. Komandu možete da pokrenete ili iz menija, ili sa palete ili preko tastature. Kada malo duže budeste radili sa AutoCAD-om naučićete i neke prečice, koje će Vam omogućiti da brzo pokrenete neku komandu i videćete da je to nekada mnogo pogodnije i efikasnije za Vas.

Padajući meniji

Linija sa menijima koja se nalazi ispod linije zaglavlja (vidi sliku 1.2) se sastoji od 11 reči i jedne ikone. Kliknite bilo šta od ovog i videćete da će se otvoriti padajući meni. Ikona koja se nalazi sa leve strane, kao i meniji File, Edit su Microsoftovi meniji koji se nalaze u svim aplikacijama za Windows, premda su neki od ovih menija prilagođeni za rad sa AutoCAD-om. Meni koji je povezan sa ikonom sadrži komande koje Vam omogućavaju da kontrolišete izgled i poziciju površine za crtanje. Komande u meniju File služe za otvaranje i zapisivanje novih i postojećih crteža, za štampanje, izvoz datoteka do drugih programa, za podešavanje nekih osnovnih opcija, kao i za napuštanje aplikacije. Meni Edit sadrži komande Undo i Redo, kao i alate Cut i Paste i opcije za kreiranje veze između datoteka AutoCAD-a i drugih programa. Meni Help (poslednji meni sa desne strane) radi isto kao i svi drugi Help meniji i u većini Windows aplikacija.

U ostalim menijima se nalaze komande AutoCAD-a koje se najčešće koriste. Videćete da, ako savladate logiku, pomoću koje su komande grupisane po menijima, možete kasnije da lakše pronađete odgovarajuću komandu. Evo kratkog opisa svakog od padajućih menija AutoCAD-a.

View Sadrži alate za regulisanje prikazivanja crteža u datoteci.

Insert Tu su komande za postavljanje crteža i slika, njihovih delova, kao i delova drugih crteža.

Format Ovde se nalaze komande za podešavanje opštih parametara novih crteža.

Tools Tu se nalaze specijalni alati koje ćeete koristiti prilikom rada na tekućem crtežu, kao što su na primer, alat za prikazivanje dužine linije ili za pokretanje specijalnog makroa.

Draw Tu se nalaze komande za postavljanje novih objekata (kao što su linije ili krugovi) na ekran.

Dimension Tu se nalaze komande za kotiranje Vašeg crteža.

Modify Tu su komande za promenu objekata, koji već postoje na crtežu.

Windows Tu se nalaze opcije za prikazivanje trenutno otvorenih prozora, kao i lista trenutno otvorenih datoteka sa crtežima.

Palete

Odmah ispod linije menija se nalazi paleta sa najviše ikona, a to je paleta Standard.

Svih 30 ikona neće izgledati kao dugmad sve dok ne postavite pokazivač miša iznad njih. Dugmad su podeljena u 10 logičkih grupa. Ikone koje se nalaze sa leve strane se odnose na komande koje se koriste u većini Windows programa, tako da ste sa njima verovatno već upoznati. Ikone sa desne strane su komande AutoCAD-a koje ćeete koristiti za vreme uobičajenih aktivnosti. Pomoću ovih komandi mogu da se urade mnoge stvari, među kojima se nalaze i:

- Povezivanje i komunikacija sa drugim korisnicima AutoCAD-a preko Interneta
- Promena pogleda ili orijentacije crteža na ekranu
- Promena osobina objekta, kao što su na primer, tip linije ili boja objekta
- Pozajmica delova crteža koji će se koristiti u tekućem crtežu
- Podešavanje linije koju ste nacrtali u skladu sa nekom drugom linijom

Padajuće palete

Primetili ste da neke od ikona na paleti Standard imaju malu trougaonu strelicu u donjem desnom uglu. Ova strelica ukazuje na to da se na ovoj ikoni nalazi više od jedne komande. Da biste videli kako ove specijalne ikone rade treba da uradite sledeće:

1. Postavite krusor iznad palete Standard, i to iznad ikone koja ima lik luke, sa pravougaonikom u njoj.
2. Ostavite strelicu pokazivač miša iznad te ikone i nemojte pritiskati nijedan taster miša. Ispod te ikone će se otvoriti mali prozor sa tekstom koji govori na šta se odnosi ta ikona. U ovom slučaju u prozoru će se pojaviti tekst "Zoom window". Ovo je tzv. savet i sva dugmad ga imaju. Primetićete malu strelicu u donjem desnom uglu. Ovo je strelica koja ukazuje na više komandi, kako smo malopre opisali.

3. Postavite pokazivač miša iznad ikone i pritisnite levi taster. Držite pritisnut taster miša, nakon čega će se pojaviti kolona sa osam ikona u nizu vertikalno naniže. Prvo dugme odozgo u nizu je duplikat onog dugmeta koje ste kliknuli. Ovaj niz dugmadi se naziva *padajućom paletom*.

4. Dok još uvek držite pritisnut levi taster miša, prevucite pokazivač iznad svakog od dugmadi na padajućoj paleti, sve dok ne dođete do onog sa lupom i belim papirom. Zadržite pokazivač miša iznad tog dugmeta sve dok se ne pojavi savet. Trebalo bi da se pojavi tekst "Zoom All". Sada možete da otpustite taster miša. Paleta će se izgubiti, a pokrenuće se komanda Zoom All. Pogledajte prozor za unos komandi na dnu ekrana.

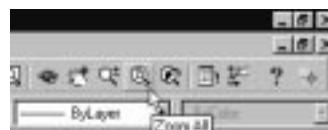

Komanda Zoom All menja pogled na crtež i prikzuje specijalne unapred podešene parametre. Detaljnije ćemo se njome pozabaviti u trećem poglavljju.

Na kraju prve linje teksta se nalazi tekst `_all`. Ovim ste obavešteni da ste upotrebili opciju All komande Zoom. Ova padajuća paleta se naziva *Zoom paleta*, na njoj se nalaze alati za promenu pogleda na crtež, odnosno za zumiranje crteža.

5. Pogledajte paletu Standard na mestu gde je ranije bilo dugme Zoom Window. Primetićete da se sada umesto njega nalazi dugme Zoom All.

SAVET

Na padajućoj paleti dugme koje izaberete iz nje će zameniti dugme koje se pre toga nalazilo na paleti. Ovo je korisno ako namaravate da istu komandu koristite više puta, pošto je dugme te komande već na raspolažanju i ne morate da otvarate paletu da biste ponovo tražili to dugme. Redosled dugmadi u padajućoj paleti ostaje isti, tako da kada ponovo otvorite padajuću paletu Zoom, opet će na vrhu biti dugme Zoom Window. Trebalo bi da upoznate svu dugmad sa padajuće palete, pošto će uvek ono koje poslednje upotrebite da se nađe na paleti kao predstavnik grupe.

6. Pritisnite Esc da biste napustili ovu komandu bez ikakvih posledica.

Preko padajuće palete Zoom ste se upoznali sa generalnim postupkom za rad sa padajućim paletama.

NAPOMENA

Kad god pokrenete novu sesiju AutoCAD-a, palete će biti resetovane i na njima će se prikazati početna dugmad.

Padajuće palete su u suštini obične palete koje su bile pridružene drugoj paleti. Ukupno postoji 26 paleta i 4 padajuće palete. Sve se nalaze na paleti Standard. Svaka od ovih padajućih paleta se može pozvati kao i obična paleta, nezavisno od palete Standard.

Pozivanje i podešavanje paleta

Mi ćemo koristiti paletu Zoom kao primer za pokazivanje načina na koji se palete mogu da podešavaju.

1. Desnim tasterom miša kliknite neko od dugmadi sa palete. Otvoriće se okvir za dijalog Toolbars (slika 1.7). Sa leve strane se nalazi deo sa klizačima u kojem je prikazano 24 palete.
2. U listi Toolbars, pronađite Zoom i potvrđite ga. U površini za crtanje će se pojaviti paleta Zoom i to u obliku pokretne palete.
3. Primetićete da paleta Zoom sada ima liniju sa zaglavljem. Palete koje se nalaze u delu za crtanje imaju zaglavlje. Ako postavite pokazivač miša iznad zaglavla i pritisnete levi taster miša (i držite ga pritisnut) možete da premestite paletu na drugo mesto na ekranu. Probajte ovo sa paletom Zoom.
4. Prevucite paletu Zoom na desnu stranu ekrana. Primetićete da prilikom prevlačenja palete u suštini prevlačite pravougaonik iste veličine kao i paleta (slika 1.8). Ako postavite pravougaonik na vrh ekrana i počnete da ga vučete na desnu stranu ekrana, on će postati viši i tanji.

Slika 1.7
Meni sa paletama

Slika 1.8
Vučenje palete Zoom

5. Otpustite levi taster miša kada se paleta nađe izvan površine za crtanje. Pravougaonik će se promeniti u paletu Zoom, koja se sada nalazi izvan površine za crtanje i nema zaglavlj.

Ova procedura se naziva *učvršćivanje* palete. Primetićete da palete Standard i Object properties nemaju zaglavlj, što znači da su one već pričvršćene.

6. Pomerite pokazivač miša na levi kraj palete Standard, tako da strelica dobije sada oblik dvosmerne strelice.
7. Držite pritisnut levi taster miša i prevucite paletu Standard u deo za crtanje. Otpustite taster miša. Paleta Standard će sada dobiti zaglavlj, a prostor na vrhu u kome se ona nalazila je sada prazan, tako da površina za crtanje postaje malo veća (slika 1.9). Paleta Standard je sada *pokretna* palata i može da se pomera po površini za crtanje.

Pokretne palete ne utiču na veličinu prostora za crtanje, ali prekrivaju Vaš crtež. Svaka pričvršćena palata zauzima malo prostora, koji bi inače bio deo za crtanje. Na Vama je da odlučujete o tome koliko Vam je potrebno da bude prikazano pokretnih, a koliko nepokretnih paleta istovremeno na radnoj površini. Dobar način za početak je da ostavite palete Standard i Object Properties na vrhu gde su i bile, a da se palata Draw i Modify nalaze sa leve strane ekrana, kao što je prikazano na slici 1.2.

Slika 1.9

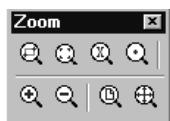
Paleta Standard u delu za crtanje

Da biste paletu Standard vratili na prvobitno mesto i da biste uklonili paletu Zoom, treba da uradite sledeće:

1. Prevucite paletu Standard nazad do njene prvobitne pozicije iznad palete Object Properties.
2. Prevucite paletu Zoom nazad u deo za crtanje preko dela za prevlačenje. Možete lako da promenite oblik neke plaete, ako vučete njene granice. Evo kako ćemo da promenimo oblik.
3. Pomerite pokazivač miša do desne ivice palete Zoom sve dok se kurzor ne promeni u dve strelice.

Nakon toga pritisnite levi taster miša i držite ga pritisnutim. Prevucite granicu palete u desno sve dok pravougaonik ne promeni oblik. Nakon toga otpustite taster miša.

Svaka pokretna paleta može da promeni svoj oblik i poziciju. Pošto Vam paleta Zoom sada ne treba možete da je uklonite.

4. Postavite pokazivač miša iznad zaglavlja i kliknite polje sa znakom X. Paleta će nestati sa ekrana.

Ako su palete Draw i Modify postavljene uz levu stranu ekrana, kao što je prikazano na slici 1.2, možete da pređete na sledeći odeljak. Ako se ove palete nalaze na nekoj drugoj lokaciji u delu za crtanje, probajte ono što ste naučili u ovom odeljku da biste ih pričvrstili za levu stranu. Ako palete nisu vidljive, desnim tasterom kliknite neko dugme sa palete i iz liste izaberite Draw. Nakon toga prevucite paletu Draw na levu stranu i pričvrstite je tam. Isto uradite i sa paletom Modify, ali je postavite pored palete Draw.

Ovakav raspored paleti će biti zadovoljavajući pošto se komande koje se nalaze na njima često koriste. Kada Vam povremeno zatreba i neka druga paleta možete je prikazati preko menija Toolbars.

Korisničke palete

Svaka od paleta može da se prilagodi, a možete i da napravite svoju paletu, koja sadrži samo onu dugmad koja su Vam potrebna na crtežu. Postoji čak i mogućnost da napravite svoju sopstvenu dugmad za komande koje nisu predstavljene preko dugmadi. Ove aktivnosti su za naprednije korisnike i nisu opisane u ovoj knjizi. Ako želite da saznate više o radu sa paletama, možete da pogledate knjigu "Upoznavanje AutoCAD-a 2002" od Georgea Omure (Sybex, 2001).

Profili

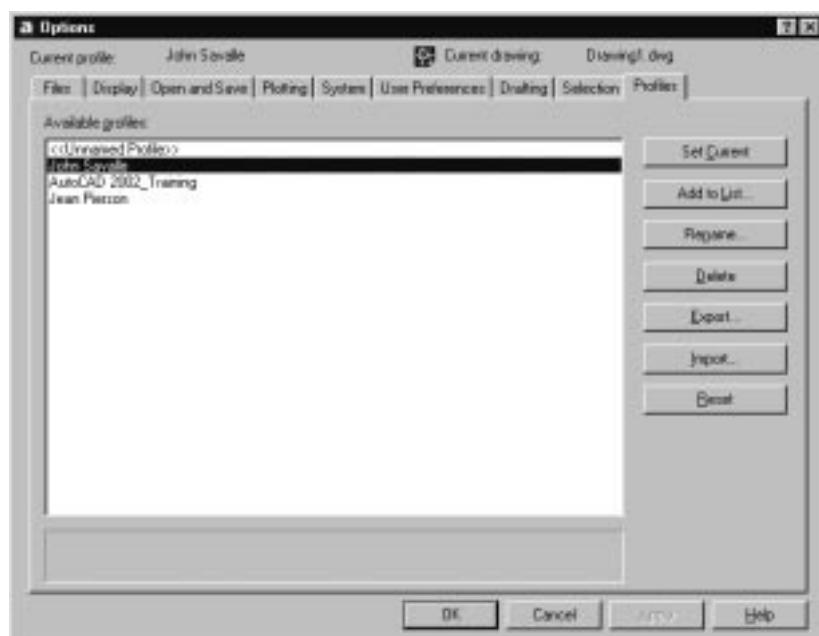
U toku rada sa AutoCAD-om Vi ćete razviti svoje sopstvene metode rada i rasporeda u grafičkom prozoru AutoCAD-a. Tu spada:

- Izbor paleta koje su pričvršćene i mesta gde se one nalaze
- Oblik končanica
- Boja pozadine prostora za crtanje

Ove osobine se mogu podešavati preko okvira za dijalog Options. Ako računar delite sa drugim korisnicima, onda je dobro da podesite svoj profil i da ga upamtite. Na taj način, ako neko promeni organizaciju grafičkog prozora, možete da se brzo vratite na ono što Vi želite. Evo kako se to radi:

1. Izaberite Tools→Options, a onda kliknite karticu Profiles, da biste je aktiviali (slika 1.10).
2. Kliknite dugme Add to List. Otvoriće se okvir za dijalog Add Profile (slika 1.11).

3. Unesite ime novog profila. Imate i mogućnost da unesete opis, pored imena.
4. Kliknite dugme Apply & Close. Novi profil će se pojaviti u listi Available Profiles. Ovo je kopija profila koji je bio tekući u trenutku dok ste dodavali Vaš.
5. Kliknite karticu Display. Na njoj promenite šta želite, a onda kliknite OK, da biste zatvorili okvir za dijalog Options.
6. Promenite palete. Ova podešavanja će biti zapisana u okviru Vašeg profila.

Slika 1.10
Kartica Profiles okvira za dijalog Options

Slika 1.11
Okvir za dijalog Add Profile

Kada sledeći put pokrenete AutoCAD, i ako grafički prozor nije podešen u skladu sa Vašim željama, onda:

1. Kliknite Tools ➔ Options i izaberite karticu Profiles.
2. Izaberite svoj profil i kliknite dugme Set Current.
3. Kliknite OK, Grafički prozor će sada izgledati onako kako ste podesili.

Tastatura

Tastatura je vrlo bitan alat za unos komandi i podataka. Ako ste dobri u kucanju, Vi ćete značajno ubrzati svoj rad, ako koristite komande sa tastature. AutoCAD ima nešto što se naziva *alias tasterima*, odnosno jedan taster ili kombinacija tastera, kojom se pokreću neke od komandi koje se najčešće koriste. Postoji mogućnost da ubacite nove aliase ili da promenite one koji već postoje.

Pored ovih tastera, mogu da se koriste i funkcionalni tasteri, koji se nalaze na gornjem delu tastature. Preko njih možete da prelazite iz jednog režima rada u drugi i obrnuto. Premda postoje i dugmad na ekranu, koja to isto rade, često je brže da se koriste funkcionalni tasteri.

Komande možete da aktivirate i tako što ćete pomoću tastature raditi sa menijima, znači bez upotrebe miša. Primetićete da svaki meni ima jedno podvučeno slovo, tzv. *vrući taster*. Ako držite pritisnut taster Alt i to slovo, aktiviraćete odgovarajući meni. Svaka komanda, takođe, ima svoj vrući taster. Kad jednom aktivirate meni preko tastature, možete da otkucate podvučeno slovo komande bez upotrebe tastera Alt. Kod nekih komandi ovo je najbrži način da se komanda pokrene.

Prilikom rada u AutoCAD-u, moraćete da preko tastature unosite veliku količinu podataka. To su na primer, dimenzije, napomene, odgovori na pitanja i sl. Tastatura će se stalno koristiti. Možda nije loše da se naviknete da levu ruku držite na tastaturi, a desnu na mišu, ako ste dešnjak i obrnuto, ako ste levak.

Miš

Vaš miš najverovatnije ima dva ili tri dugmeta (možda imate i miša sa dva dugmeta i točkićem). U toku ovog poglavlja Vi ste koristili samo levi taster miša, bilo za izbor menija, komandi ili opcija komandi ili prevlačenje menija, prozora i sl. Ovo dugme se najčešće koristi, ali se koristi i desni taster.

Prilikom crtanja ćete koristiti i desni taster miša i to za sledeće operacije:

- Da dobijete meni sa opcijama koje su relevantne u tom trenutku.
- Da biste u kombinaciji sa tasterom Shift otvorili specijalni meni, tzv. Cursor meni (pogledajte deseto poglavlje).
- Da otvorite meni sa paletama, u trenutku kada je pokazivač miša iznad neke od paleta.

Ako imate miša sa tri dugmeta, treće dugme je obično tako programirano da se njime otvara cursorski meni, koji je pomenu malopre, umesto da se u tu svrhu koristi kombinacija dugmeta i tastera Shift. Ako imate InteliMouse, onda se točkić može da koristi na nekoliko načina. Ove metode ćemo objasniti u narednim poglavljima.

U AutoCAD-u se intenzivno koriste palete i desni taster miša (odnosno meni koji se tada otvara). Zbog toga i miš postaje vrlo važan alat. Tastatura je neophodna za unos numeričkih podataka i teksta, a njeni vrući tasteri i aliasi mogu da ubrzaju rad. Ipak je za pokretanje komandi, izbor opcija i kontrolu paleta osnovni alat miš.

U sledećem poglavlju ćete se upoznati sa nekoliko osnovnih komandi, koje će Vam omogućiti da kreirate mali dijagram. Ako želite da prekinete rad u ovom trenutku, izaberite File→Exit i izadžite bez zapisivanja.

Da li ste naučili?

Sada ste u stanju da...

- Otvorite novi crtež preko okvira za dijalog Start Up.
- Prepoznote elemente grafičkog ekrana AutoCada.
- Shvatite kako radi prozor za unos komandi i koliko je on bitan.
- Koristite padajuće menije.
- Prikazujete i podešavate poziciju paleta.